

bolj škodljivo, kakor hladno. Želodec bi si lahko pokvarilo.

Teletu, ki se je v domačem hlevu povrglo, daje naj se od kraja frišno mleko. Ako pa se kupi, naj se ne jemlje poprej, kakor je že nekatere dni staro. Frišno mleko naj dobiva prvih 6—8 dni. Potem pa naj se zadovoljuje s posnetim in to se mu daje polagoma, najpreje tako, ki je še le kakih 12 potem tako, ki je 18, zadujč tako, ki je stalo 24—36 ur.

Pitovna teleta morajo imeti pripraven hlev, v katerem uživajo potrebni mir. Mlado žival namreč vsaka reč lahko vznemeri, in to ovira njih rejo. Zato je treba hlevske line toliko zadelavati, da je žival v somraku. Svetla solnčna luč vznemirja truplo. Tudi gledé pitanja svinj velja staro pravilo, da se mora dnevna svetloba odstranjevati od živali.

Vsako tele mora imeti svoj poseben ograjen prostor. Pregraja naj bode tako gosta in visoka, da živali ne vidijo druga druge, in da torej ne morejo igrati med seboj ali plašiti se. Prostor ne sme biti tako širok, da bi se moglo živinče obračati. Za srednja teleta zadostuje, ako je posamezni prostor poldrugi meter dolg, pol metra širok in en meter visok. Skrbeti je tudi, da ima suho ležišče. Zato je dobro, tla tako pripravljati, da se lahko gnojica odteka. Toplota naj je enakomerna, kakih 15—20 stop. C. Ob enem je treba skrbeti, da se hlev redno prezračuje, ne da bi bila žival izpostavljena prepihu. Najbolje je, ako se napelja oddušek od spodaj na vzgor. To je tudi za tiste kleti najboljše, kjer se mleko kisa.

Napajati se morajo teleta trikrat na den. Paziti pa je posebno, da se to godi pravilno ob svojih časih. Da je le-to zelo potrebno, prepričaš se lahko sam, ako opazaš tele, kako je nemirno, če ne dobi piče, ko se je približal navadni čaj. Ako mu ne postrežeš pravilno in ob navadni uri, je lahko, da bo pozneje preveč pilo, ter se kakor že koli pokvarilo.

Koliko naj se da mleka na enkrat, to se ne da določiti. Večje, ko je tele, več mora dobiti. Gledati je na to, kaj je živinčetu koristno. Boljša pa je pičila mera, kakor preobilna. Pazi, kako se žival po napajanju obnaša. Ako se mirno vleže, je znamenje, da se je bila nasitila; ako pa je nemirna, daj ji prihodnji obrok več. Ne kaže pa pitovnemu teletu poleg mleka dajati še drugih reči, n. pr. lenenih pogač, kruha, moke itd. Meso bi potem ne bilo tako belo in dobro, lahko bi se pa tudi teletu skazila prebava. Pri plemenih teletih je to se vó, da drugače. Ta se morajo navaditi druge klaje, ter se pri teh ne gleda na okusnost mesa.

Sejmovi. Dne 23. januarija v Mozirju, v Marenbergu in v Radgoni. Dne 25. januarija v Artičah, v Gomilici in v Slov. Gradcu. Dne 28. februvarija v Mariboru.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Zahvala.) Dne 22. dec. m. l. vršila se je pri nas zelo važna in izvanredna svečanost. Podarilo se je namreč 80 učenecem in učenkam obleka ter tudi nekaj jedil, kar se v Ljutomeru do sedaj še ni dogodilo. Povod temu je dala preblaga in mila gospa soproga c. kr. okr. glavarja, baroninja Mac Nevin O' Kelly, katera je 15 učencev in učenk sama popolnoma oblekla ter dala poziv, da se je nabrala v trgu pri rodbinah, ki so šoli zmiraj prijazne, lepa vsota in tako se je zamogla omisliti tolikim otročičem cela obleka. Izpolnivši jedno najprijetnejših dolžnosti, izreka tedaj podpisano šolsko vodstvo najiskrenejšo zahvalo žlahtni gospej baroninji, ki je to dobro misel sprožila, potem vsem drugim gospem in gospicam — v prvej vrsti gospej Kocijančič, soprogi c. kr. okraj. sodnika — ki so s požrtovalnim trudom izdelovale obleko, potem gg. trgovcem za podarjene tople snovi, drugim blagodušnim rodbinam pa za darovane denarje in poslana jedila in vsem, ki so k temu kaj pripomogli, ter reče v imeni podarjenih: „Bog Vam plati!“

Jos. Horvat, šol. vodja.

Od Sv. Vrban v Slov. gor. (Malenkostne naše zadeve v občini poduk.) [Konec] Zdaj piše J. M. list kraj. šol. svetu ter tirja prvi račun nazaj. Odsek, nič hudega sluteč, mu izroči original, vendar pa tistega prepíše in odsek se na prepisu podpiše s to opombo „da je ta prepis originilu popolnoma ednak“. Odzaj je padala toča M. srditosti na računske pregledovalce; grozi se s tožbo; stroške pri tem si bode debelo zaračunal, ker pri njegovem „geschäftu“ ni to malenkost celi račun spet prepisovati itd. Za nekoliko tednov pošlje M. „drugi račun“; v njem sprejme imenovanih 600 fl. tudi med „dohodke“; vendar si za svoje „velikanske zasluge“ „razna pota“, „pisanja“ tako veliko mavho sošije, da je kar vseh 600 fl. v tisto potisnil. Sedaj še ostrejšje tirja, naj se ta „račun“ odobri „ali kakor je kraj. šol. svetu dne 24. sept. 1884 pisal: „Naj se mi da absolutorij, da se stvar že enkrat dožene, kajti okrajni šolski svet ne bode ničesar (aha!) ugovarjal zoper sklep kraj. šol. sveta“. Večina rač. odseka ni verjela modrosti Mariničevi. Dne 26. novembra 1884 še poskusi M. enkrat pisati, ali ta dopis mu je že delal nek doktor iz Ptuj, da bi se odsek prej udal. Odgovornost, in poštenost je sedaj tirjala, da je kraj. šol. svet vso to zadevo izročil c. k. finančni prokuraturi, kot postavni zastopnici šolskih zadev. Pravda je trajala nad dve leti. Liberalnega moželja je podpirala cela „Ptuj-ska garda“. Marinič je vabil na lov k sebi, pojedine daval, med ljudi trosil, da so udje kraj. sveta le „hascherl“. Jesen l. l. ga je še stari

visoko nemški okrajni zastop v Ptuj spet prav „liberalno“ izvolil v okrajni šolski svet za Ptujski okraj. M. domov prišedši se je grozil, da bode sedaj krajni šol. svet „mores“ učil. Pa kljubu temu je pravica zmagala. „Ober baumeister“ je pravdo zgubil. Delegirana je bila od Celjske nadsodnije za to c. kr. sodnija v Ptuj; ta je popolnoma potrdila vse tirjatve računskega odseka. M. je apeliral na c. k. deželno sodnijo v Gradec; tudi tam je padel. Zdaj še spet ponudi „dobro pogodbo“ kraj. šol. svetu pri sv. Vrbanu. Pa nikdo ga ni več poslušal. Grozi še se enkrat, da bode iz nova dal preiskati celo zadevo računsko. Sodnija mu obrok dovoli. — Na „Treh kraljev“ den dobi krajni šol. svet naznanilo c. k. fin. prokuratorje, da je obrok dotekel in M. pravdo popolnoma izgubil. V štirinajstih dneh mora plačati šolsk. zavodu 1079 gld. 24 kr. in obresti 118 gld. Zraven tega še vse tožbinske stroške, ki so pri fin. prokuraturi sami nad 78 gld. — Če ne plača pride pa na boben! Tu je spet nov dokaz, kako so naši liberalci in sploh prijatelji nemškutarije! In take može volijo udje okraj. zastopa Ptujskega med svoje ude!

Iz Podove. (Vprašanje.) V Podovi je pretekla triletna doba za župana že dne 2. avgusta 1887 ali imeli smo še le dne 12. decemb. l. l. volitvo za občinski odbor. In kaj je kje sedaj vzrok, da ni volitve za župana? Jaz vem, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru naročilo, naj se stori volitev, saj ni nobenega uzroka zoper njo. Mili se pač našemu županu pustiti svoj smolnati sedež ali kali? M. D.

Od Slovenjgraškega okraja. (Čudna izvolitev.) Okrajni šolski svet Slov. gradca je volil pri zadnji seji šolskega nadzornika za šolski svet občino Šentiljske ali čudno, volil je moža iz Šmartinske občine, okolice Dobrova. Le ta pa še dozdej ni v Šentiljski v šolana. — Tedaj ti gospodje niso v Šentiljskem šolskem krogu našli moža, ki bi bil za ta posel sposoben! Kaj takega še naši nasprotniki niso nikdar storili! To je sramotno.

„Eden volilcev.“

Iz Vojnika. (Mlačnost.) Stanku Vrazu, maloštirskemu rojaku, je bil pregled vslov. prihodnost tako meglen in mračen, da se je odpovedal vsej nadi o združenih Slovencih, ker si jeden milijon Slovencev ni možen vteteljiti lastnega slovstva. Naš narod je došel že visok grič v svojem slovstvu; kar najedenkrat, (bodi Bogu potoženo), obstaja.... Imeli smo izvrstne leposlovne liste ali razen „Ljubljanskega zvana“ se ni nobeden vzdržal. „Kres“, jedin znanstven list naš, umrl je; „Slovan“, jedin ilustrovan list, umrl je. Lastniki teh listov imajo pa skoraj vsi, poleg svojega rodoljubnega truda, še gmotno škodo. Vse to pa najbolj zavoljo mlačnosti narodnjakov. Poznamo može, dasi so trdnostali,

značajni Slovenci, vendar med svojimi osmimi, devetimi listi. naročujejo komaj po — dva slovenska. — Res se najdejo rodoljubi, ki vse storijo, kar morejo; večina pa je preveč mlačna. Ako bo tako zanaprej, bodo se pokazali žali-bog še prehudi nasledki našemu narodu. Bog, da bi ne bilo potreba nam trkati tedaj na prsi: „Mea culpa; nostra culpa“. — Ne vem, ali se zima po mrzlih srcih ravna, ali srca nekaterih po mrazu zimskem; to pa je resnično, da je okoli novega leta bivalo v strašanskem soglasju. — Kateri pa so obdržali prav vroče srce, njim pa osoda ni dala gmotnih moči, ga pokazati. Quidam.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Pismo svitlega cesarja do grofa Taaffe skliče drž. zbor na sredo, dne 25. januarja v posvetovanje. Kakor je podoba, pride nova postava v razprave gledé ljudskih šol. Da se taka sklene, želé sicer vsi konservativci, najbolj pa hodi za njo nemškim, kajti le ti čutijo najhuje, da je doslenja ljudska šola medverska. — Semtertje se sliši, da hoče grof Taaffe v ministerstvo vzprejeti še dr. Schmeykala, vodjo kujavih Nemcev na Českem. Ako jih spravi — Nemce in Čehe — tako pod en klobuk, naj že bo, toda mi ne verjamemo, da mu to obvelja. — Večina odseka, ki ima v štaj. dež. zboru v rokah ukaz ministra za pravo vodje gledé slov. vpisovanja v zemljiške knjige, predlaga zboru, naj dež. odbor toži g. ministra pri drž. sodišču. Sirota g. minister, sedaj bodo pa po njem! — Železnico Poličane-Slatina je padla v graben, dež. zbor ni postavil za njo nič več podpore. G. dr. Jurtela je predlagal, naj se postavi za to leto še 600.000 gold., a dež. zbor ni bil njegovih misli. — Na pivo plačuje se poslej dež. priklada, kacic 70.000 gold. pride s tem v deželno kaso. Čudno, da so bili pri tem nemški kmečki poslanci zoper to priklado, ali bi pa mesto nje naj zopet zemljišča, torej samo kmetje plačevali? — Koroški dež. zbor je dovolil 20.000 gold., naj se naredi troje ubožnic, to je hiš, v katerih bodo imeli ubožci svoje zavetje, ime jim pa bode 1., 2. in 3. Franc-Jožefova ubožnica. Isti dež. zbor je zvišal ljudskim učiteljem plače in čudno, nima prav nič zoper to, da se ženijo učiteljice, učiteljem pa poje hvalo, češ, da se nosijo prav — to je, da nosijo rep — nemškutariji. — V Borovljah je sedaj dovolj dela, kajti naročenih je pri tamošnjih puškarijah več reči za puške repetirke, ki jih dobode c. kr. vojaštvo. — V Ljubljani in po bližnjih vaséh razsaja huda bolezen, osepnice, ter sega precej gosto po otroke, pa tudi odraslim ne prizanaša. — Tudi po Kranjskem stavi se novih šolskih poslopij in menimo, da ne več, kakor jih je treba,